

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Міжнародне оподаткування»

Ступінь вищої освіти - перший (освітньо-професійний)
Спеціальність **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**
Освітня програма «Корпоративні фінанси»
Рік навчання 4, семестр 2
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 6
Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

Долженко Інна Іванівна
Inna.Dolzhenko@nubip.edu.ua
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4598>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Міжнародне оподаткування» належить до вибірових дисциплін циклу професійної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Корпоративні фінанси» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Мета викладання навчальної дисципліни – формування у здобувачів освіти системи знань і уявлень про особливості міжнародного оподаткування в умовах розвитку світового ринкового середовища та розуміння основних його категорій і понять; оволодіння здобувачами освіти методиками міжнародного податкового планування / структурування.

Завдання навчальної дисципліни – ознайомити здобувачів освіти із основними концепціями міжнародного оподаткування; розкрити здобувачам освіти особливості функціонування національних податкових систем та формування податкової політики в глобалізаційній системі світогосподарських зв'язків; надати майбутнім фахівцям знання щодо основних принципів та тенденцій міжнародного оподаткування на основі практичних прикладів; сформувати у здобувачів освіти теоретичну і методичну базу, що необхідна для оволодіння методами та інструментарієм міжнародного податкового планування і міжнародного структурування; виробити у здобувачів освіти вміння виявляти та аналізувати ключові проблемні питання міжнародного оподаткування та знаходити можливі шляхи їх вирішення.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1				
Тема 1. Теоретичні основи, сутність та особливості міжнародного оподаткування	3/3	Знати особливості визначення предмета міжнародного оподаткування, міжнародних угод у сфері оподаткування та податкових систем різних країн світу.	Робота з джерелами і базами даних. Підготовка презентації. Виконання тестового контролю.	12
Тема 2. Міжнародна податкова конкуренція: теорія та практика	3/3	Розуміти поняття, суть, особливості, види і міжнародної податкової конкуренції. Суб'єкти і об'єкти, цілі міжнародної податкової конкуренції та етапи її розвитку.	Робота з масивом джерел і ділова гра. Виконання тестового контролю.	12
Тема 3. Міжнародне подвійне оподаткування	3/3	Знати визначення концепції податкового (фіскального) суверенітету неупередженого міжнародного оподаткування. Ознайомитися з причинами виникнення міжнародного подвійного (багаторазового) юридичному оподаткуванню. Знати підстави виникнення подвійного економічного оподаткування і механізми та способи його усунення.	Робота з джерелами і базами даних. Виконання тестового контролю.	12
Тема 4. Міжнародне податкове право	3/3	Знати поняття, предмет, джерела та основні категорії міжнародного податкового права, межі податкової юрисдикції держави і екстериторіальність в оподаткуванні.	Підготовка аналітичної записки. Виконання тестового контролю. Відповіді на питання.	12
Тема 5. Міжнародна податкова стратегія підприємств та податкове планування		Знати сутність та принципи побудови міжнародної податкової стратегії підприємства. Дослідити види спеціалізованих базових компаній (БК) внутрішньофірмової структури. та способи мінімізації податків. Розуміти сутність офшорного бізнесу та ознайомитися з поняття офшорних зон. Знати	Підготовка аналітичної записки. Виконання практичного кейсу. Відповіді на питання.	12

		фінансовий механізм офшорної компанії.		
Самостійна робота 1				10
Модульний контроль 1				30
Разом за модулем 1				100
Модуль 2				
Тема 6. Офшорні юрисдикції в системі міжнародного оподаткування	3/3	Знати основні способи мінімізації оподаткування фізичних і юридичних осіб та їх характеристику.	Робота з джерелами і базами даних. Виконання тестового контролю. Підготовка презентації.	12
Тема 7. Правила міжнародного оподаткування дивідендів	3/3	Ознайомитися з податковою політикою різних держав у сфері оподаткування дивідентів. Знати особливості оподаткування дивідентів та шляхи мінімізації оподаткування з використанням міжнародних угод.	Ділова гра. Виконання тестового контролю.	12
Тема 8. Правила міжнародного оподаткування інвестицій	3/3	Ознайомитися з податковою політикою різних держав у стимулюванні інвестицій. Знати особливості оподаткування доходів від інвестиційної діяльності та способи мінімізації податків.	Вибір, розбір і презентація складних кейсів. Виконання тестового контролю.	12
Тема 9. Оподаткування зовнішньоторговельних операцій	3/3	Знати особливості оподаткування зовнішньоторговельних операцій митом та ПДВ. Гармонізована система непрямого оподаткування в ЄС.	Робота з джерелами і базами даних. Виконання тестового контролю. Підготовка презентації.	12
Тема 10. Заходи запобігання ухиленню від оподаткування в світовій практиці	3/3	Знати правові норми ЄС та дані Глобального форуму з прозорості та обміну інформацією для податкових цілей та ОЕСР. Розуміти загальносвітову динаміку і масштаби ухилення від сплати податків, види зловживань, зміст та стан імплементації в Україні рекомендації FATF.	Участь у діловій грі. Виконання тестового контролю.	12
Самостійна робота 2				10
Модульний контроль 2				30
Разом за модулем 2				100
Всього за семестр				70

Екзамен	30
Всього за курс	100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, довідка, заява студента тощо).
Політика щодо академічної доброчесності:	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). При розрахунках дозволяється користуватися лише калькуляторами.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу та адміністрацією факультету

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів/заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Dolzhenko I. Approaches to the formation of national rules for the provision and institutional framework for the administration of account information in order to implement the CRS standard / National and world financial and economic systems in the conditions of modern challenges: N.Davydenko, N.Kosova, J.Lemishko, Yu. Negoda, T.Oliynyk and others. Collective monograph. Verlag. SWG imexGmbH, Nurnberg, Deutschland, 2022. P.318-329.

2. Inna Dolzhenko, Oleksandr Labenko, Maksym Klymenko, Olena Ilchuk, Financial Support of Natural Agricultural Production in Ukraine/ WSEAS Transactions on Business and Economics. Volume 20, 2023, P. 194-202, DOI:10.37394/23207.2023.20.19 URL: <https://wseas.com/journals/articles.php?id=7300>

3. Inna Dolzhenko, Svitlana Savitska, Maryna Pravdiuk, , Nadiia Banera, Maksym Samchyk, Tax systems of Ukraine and EU countries during the COVID-19 pandemic: current status and prospects. Independent Journal of Management & Production, Volume 13, Issue 3, Page 145-160, Special Issue SI, DOI 10.14807/ijmp.v13i3.1906 URL: <http://www.ijmp.jor.br/index.php/ijmp/article/view/1906>

4. Імплементация міжнародно-правових норм у сфері оподаткування в законодавство України: [монографія] / [Варналій З. С. та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. П. В. Мельника та д-ра юрид. наук, проф. Л. Д. Тимченка ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України, Н.-д. центр з пробл. оподаткування. Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2012, 405 с.

5. Карлін М.І. Міжнародне оподаткування: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: 2013, 360 с.

6. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. С.О. Кузнецова. Х.: Видавництво Іванченка І.С. 2019. 226с.

7. Боровик С.С. Особливості застосування та перспективи удосконалення угод про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкового ухилення від сплати

податків на прибуток та майно // Вісник Вищого арбітражного суду України. 2000 №4, С. 52-58.

8. Брехов С. С., Коротун В. І. Концептуальні засади та напрями розвитку системи протидії агресивному податковому плануванню в Україні. Ефективна економіка. 2016. № 11. URL: www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5249.

9. Гасанов С. С., Кудряшов В. П., Балакін Р. Л. Зарубіжний досвід забезпечення прозорості операцій у фінансній сфері та його використання в Україні. Фінанси України. 2015. № 11. С. 22–42.

10. Запобігання неналежному використанню платниками податків України організаційно-правових форм нерезидентів при здійсненні контрольованих операцій / за заг. ред. С. С. Брехова, Д. М. Стародуба. Хмельницький, Фоп Мельник А.А. 2019. 150 с.

11. Інструкція ОЕСР щодо імплементації положень про обмін інформацією у податкових цілях (Модуль загальних та законодавчих аспектів обміну інформацією) URL: <http://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/36647823.pdf>

12. Інструкція ОЕСР щодо імплементації положень про обмін інформацією у податкових цілях (Модуль загальних та законодавчих аспектів обміну інформацією) URL: <http://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/36647823.pdf>

13. Міністерство фінансів розробило Дорожню карту реалізації Плану дій BEPS / Міністерство фінансів України URL: <https://minfin.gov.ua/news/view/ministerstvo-finansiv-rozrobylo-dorozhniu-kartu-realizatsii-planu-dii-?category=bjudzhet&subcategory=dohidna-politika>

14. Олейнікова Л. Г. Долженко І.І. Удосконалення податкового контролю в Україні на основі реалізації інструментів плану берс та автоматичного обміну інформацією // Наукові праці НДФІ. 2020. № 3. С. 79-94.

15. Олійник Я. В., Чижикова О. В. Інституціональне забезпечення трансфертного ціноутворення: глобальний контекст і перспективи для України. Фінанси України. 2019. № 2. С. 99–110.

16. Путренко А. М. Роль міжнародних договорів в усуненні подвійного оподаткування в Україні // Фінансове право. 2011. № 2 (16). С. 16-18.

17. Світовий досвід оподаткування: США URL: <http://minrd.gov.ua/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/usa/>.

18. Типова конвенція ООН про уникнення подвійного оподаткування між розвинутими країнами та країнами, що розвиваються, та коментарів до неї / URL: <http://www.sfs.gov.ua/diyalnist-/mijnarodne-/chinni-dvostoronni-mijuryado/print-101731.html>

19. Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting / OECD, 2013. 44 p. URL: <https://www.oecd.org/ctp/BEPSActionPlan.pdf>

20. Automatic Exchange portal / OECD. URL: www.oecd.org/tax/automatic-exchange/.

21. Convention on the Law of Treaties, Vienna, 23 May 1969 URL: <https://treaties.un.org/doc/publication/unts/volume%201155/volume-1155-i-18232-english.pdf>

22. Foreign Account Tax Compliance Act / Internal Revenue Service, USA URL: <https://www.irs.gov/businesses/corporations/foreign-account-tax-compliance-actfatca>

23. Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes Peer Reviews: Ukraine 2016. Phase 1: Legal and Regulatory Framework / OECD. 2016. URL: doi.org/10.1787/9789264258716-en.

24. International community continues making progress against offshore tax evasion / OECD. 2020. June 30. URL: www.oecd.org/tax/international-community-continues-making-progress-against-offshore-tax-evasion.htm.

25. International Taxation Handbook Policy, Practice, Standards, and Regulation URL: <http://jmtc.ro/wp-content/uploads/2016/11/20-International-Taxation-Handbook.pdf>

26. Joint Council of Europe / OECD Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters URL: http://www.oecd.org/tax/exchange-of-taxinformation/Convention_On_Mutual_Administrative_Assistance_in_Tax_Matters_Report_and_Explanation.pdf

27. Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Financial Account Information / OECD. URL: www.oecd.org/tax/automatic-exchange/international-framework-for-the-crs/.

28. Multilateral convention to implement tax treaty related measures to prevent base erosion and profit shifting / OECD. 2016. URL: www.oecd.org/tax/treaties/multilateral-convention-to-implement-tax-treaty-related-measures-to-prevent-BEPS.pdf.

29. OECD Model Tax convention on income and capital URL: <https://www.oecd.org/ctp/treaties/2014-model-tax-convention-articles.pdf>

30. OECD/Council of Europe (2011), The Multilateral Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters: Amended by the 2010 Protocol, OECD Publishing, Paris The Multilateral Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters. URL: dx.doi.org/10.1787/9789264115606-en.

31. Practical Guide on Exchange of Information for Developing Countries URL: https://www.oecd.org/tax/tax-global/practical_guide_exchange_of_information.pdf

32. Standard for Automatic Exchange of Financial Account Information in Tax Matters. 2nd Ed. / OECD. 2017. Paris: OECD Publishing. URL: doi.org/10.1787/9789264267992-en.

33. Конвенція про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах Ради Європи/ОЕСР (ратифіковано Законом України № 677-VI від 17.12.2008) URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_325

34. Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму (Конвенцію ратифіковано з заявами і застереженнями Законом N 2698-VI (2698-17) від 17.11.2010) URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_948#Text

35. Конституція України : Конституція України від 28 червня 1996 р. № 27-IX URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

36. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

37. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL : Податковий кодекс України

а. Про валюту і валютні операції : Закон України від 06.07.2018 р. № 2473-VIII URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

38. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України 06.12.2019 р. № 361-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>

39. Про затвердження Порядку заповнення і подання фінансовими агентами звіту про підзвітні рахунки : Наказ Міністерства фінансів України від 12.08.2020 р. №496 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0810-20#Text>

40. Про затвердження переліку держав (територій), які відповідають критеріям, установленим підпунктом 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 Податкового кодексу України, та визнання таким, що втратило чинність, розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2015 р. № 977 : постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1045. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-2017-%D0%BF#Text.

41. Про заходи щодо протидії зменшенню податкової бази і переміщенню прибутків за кордон : указ Президента України від 28.04.2016 № 180/2016. URL: www.president.gov.ua/documents/1802016-19966.

42. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>

43. Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США «Про податкові вимоги до іноземних рахунків» (FATCA) : Закон України від 29 жовтня 2019 р. № 229-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/229-20#>

44. Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону

США «Про податкові вимоги до іноземних рахунків» (FATCA) : закон України від 29.10.2019 № 229-IX. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/229-20#.